

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Major Miklós ügyvéd által képviselt felperesnek, dr. Bödő Adrienn ügyvéd által képviselt alperes ellen, kártérítés iránt indított perében a Fejér Megyei Bíróság 2009. március 2. napján meghozott 3.P.20.135/2008/28. számú ítélete ellen, a felperes részéről 29. sorszám, az alperes részéről 30. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, az egyszeri költségtérítés címén megítélt tőkeösszeget 256.900 (kettőszázötvenhatezer-kilencszáz) forintra és kamatára leszállítja, a nem vagyoni kártérítés címén megítélt 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forintot 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forintra felemeli és egyúttal kötelezi az alperest, hogy ezen tőkeösszeg után 2003. december 12. napjától 2004. december 31. napjáig a mindenkori költségvetési törvényben meghatározott mértékű, 2005. január 1. napjától a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot fizessen meg a felperesnek. A lejárt és a jövőbeni keresetpótló járadék vonatkozásában az ítéletet megváltoztatja és e jogcímen előterjesztett keresetet elutasítja.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helyben hagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 50.000 forint fellebbezési eljárási részperköltséget, míg az államnak külön felhívásra 708.000 (hétszáznyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 73.200 (hetvenháromezer-kettőszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

## Indokolás:

A felperes a keresetében a 2003. december 12. napján bekövetkezett idegenhibás közlekedési balesetéből eredő vagyoni és nem vagyoni kárát érvényesítette az alperessel, mint a károkozó felelősségbiztosítójával szemben.

Az alperes a helytállási kötelezettségét nem vitatta, a jogalapot elismerte, a keresetösszegezését vitatta.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest fizessen meg a felperesnek egyszeri költségterítés címén 288.600 forintot, lejárt költségterítési járadék címén 610.000 forintot, lejárt keresetpótló járadék címén 1.860.000 forintot, és mindezen összegek után 2006. március 1. napjától a teljes kifizetésig járó mindenkor törvényes késedelmi kamatát, nem vagyoni kártérítés címén 1.500.000.-forintot. Kötelezte továbbá az alperest, hogy 2009. március 1-től kezdődően minden hó 10. napjáig esedékesen fizessen meg a felperesnek havi nettó 16.000 Ft költségterítési, valamint havi bruttó 30.000 Ft keresetpótló járadékot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest fizessen meg az alperesnek 240.000 Ft perkiöltséget, valamint az államnak 600.000.-forint kereseti illetéket. Kötelezte az alperest fizessen meg az államnak 300.000 Ft. kereseti illetéket.

Az ítélet indokolása értelmében A Ptk. 345. §, 559. § és a 190/2004. (VI.8.) Korm. rendelet alapján az alperes felelősségbiztosítási alapon nyugvó tárgyi kárfelelőssége nem volt vitatott. A Ptk. 355. § értelmében az egyes kártételek vonatkozásában az elsőfokú bíróság az alábbi álláspontot foglalta el és az alábbiak szerint ítélte meg:

Ortopéd cipő 15.900 Ft, edzőpad 31.700 Ft, teremkerékpár 21.000 Ft, egyszeri ruhatár-csere költségére további 220.000 Ft fizetésére kötelezte az alperest. A gyógyászati segédeszközzel kapcsolatos igényt elutasította. Az akupunktúra, roboráló szerek, teák a felperes gyógyulása szempontjából, továbbá az ágy kicserélésének költsége, a WC kialakításának költsége az orvosszakértői vélemény alapján nem indokoltak, ezért az elsőfokú bíróság ezen igényeket elutasította. Így egyszeri költségekre mindösszesen 288.600 forintot ítelt meg. Költségterítési járadékokként 2006. szeptemberétől közlekedési költségre havi 5.000 forintot, többlet fűtési, világítási költségre 2004. július 1-től havi 5.000 forintot azzal, hogy a mosatási költség nem vonható ebbe a körbe, gyógyfürdők látogatása költségeként 2006. szeptembertől havi 5.000 forintot, gyógyszerköltségre 2006. szeptemberétől havi 1.000 forintot látott megállapíthatónak. A költségterítés jellegű, adómentes járadék teljes hátralékos összegét 610.000 forintban, a folyamatos járadékot 2009. március 1-től havi 16.000 forintban állapította meg. A jövedelempótló járadékigényt az alkalmi - a magánháznál végzett takarítás és virágkertészeti - munkából elérhető jövedelemre figyelemmel 2004. január 1-től havi 30.000 forintban tartotta megalapozottnak azzal, hogy e bruttó bérből adózni kell a felperesnek, míg a tervezett pályamódosításra alapított jövedelem kiesést és a ház körüli kertből származó rendszeres jövedelem bizonyítatlansága miatt ez utóbbi két igényt

elutasította. Nem vagyoni kártérítésként az orvosszakértői vélemény és a tanúvallomások alapján mérlegeléssel az ítélethozatalkori ár- és értékviszonyok alapján 4.000.000 forintot látott megállapíthatónak kamatmentesen, melyben az alperes által már korábban térített 2.500.000 forintot elszámolva az alperest 1.500.000 Ft megfizetésére kötelezte, míg a meghaladó követelést elutasította.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes és az alperes is fellebbezéssel élt.

A felperes a fellebbezésében az ítélet részbeni, a költségtérítési és a keresetpótló járadék továbbá a nem vagyoni kártérítés címén megítélt összeg megváltoztatását kérte keresete szerint. Kérte az ítélet indokolásának pontosítását a baleset előtt megszerzett biztonsági és vagyonőri szakképzettséggel, továbbá, hogy 2004. decemberétől a felperes fia a felperes eltartásában él, valamint hogy a munkaképtelensége egyértelműen a baleseti eredetű munkaképesség csökkenéssel függ össze. További szakvizsgálatok végzésére hivatkozott, valamint arra, hogy valószínűsíthetően a felperest rokkantsági nyugdíj nem fogja megilletni. A közlekedési, a közüzemi költségek és a gyógyfürdő igénybevételének díjemelése, valamint a balesettel összefüggő gyógyszer költség megítélése szerint magasabb összegű térítés megállapítását teszi indokolttá. A gyógyfürdő igénybe vételének 2004. júliustól indokoltságára tekintettel ezen időponttól kérte a költségtérítés megállapítását. A gyógyszerköltséget kevésnek tartotta a műfogsor ragasztó, a fájdalomcsillapítók jelenlegi költségei, továbbá az elhízás miatti költségek megtérítésének a baleset miatt szedett gyógyszerek és a mozgásképtelenséggel okozati összefüggésben felmerült miatt. Hivatkozott az ortopéd cipő jelenlegi árára és ebből a felperes által viselendő összegre és amely valószínűsíthetően megszűnik. Az otthoni fizikai munkában a felperes segítségre szorul, amely miatt e jogcímen indokoltnak tartotta megítélni havi 3-5.000 forintot. A keresetpótló járadék vonatkozásában kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, miszerint a felperesnek a biztonsági és vagyonőri munkakörbe való felvétele 2004. januártól biztosított volt, amely lényegesen magasabb jövedelem lett volna, mint amit a korábbi munkakörében kapott. Álláspontja szerint az okozati összefüggés bizonyított, miután a baleset hiúsította meg a magasabb jövedelem-szerzést, amely alapján megalapozott a 30.000 forintnál magasabb a keresetben előterjesztett járadék igény. Kérte a Ptk. 357. § (4) bekezdésének figyelembe vételét és a Ptk. 360. § (1) bekezdésének alkalmazását. A nem vagyoni kártérítés körében utalt a Ptk. 355. § (4) bekezdésére, a párkapcsolat baleset miatti megszűnésére, a felperes személyiségének, életének megváltozására. Kérte, hogy a bíróság hagyja jóvá az elsőfokú ítélet azon rendelkezését, hogy a járadék fizetési kötelezettség a megjelölt havi rendszerességgel történjen, mert az alperes jelezte azt a szándékát, hogy csak negyedévenként hajlandó járadék fizetésre.

Az alperes a fellebbezésében az ítélet részbeni megváltoztatását, az egyszeri költségtérítés 36.900 forintra, a költségtérítés jellegű, adómentes járadék teljes hátralékos összegének 460.000 forintra a folyamatos járadék összegének havi 11.000 forintra leszállítását, a keresetpótló járadék elutasítását, illetve másodlagosan nagymértékű mérséklését kérte. Az egyszeri kiadások közül vitatta, hogy az edzőpad a balesettel összefüggésben ténylegesen felmerült és indokolt

kiadás lenne. Véleménye szerint a felperes elhízása csak áttételesen hozható összefüggésbe a balesettel, és nem indokolja a két testmozgáshoz szükséges segédeszköz egyidejű használatát. A szobabiciklit elegendőnek tartotta. Indokolatlannak és a rendelkezésre álló adatokkal ellentmondónak tartotta a ruhatár-csere költségének megítélését, mert a szakvélemény kizárta, hogy a súlynövekedés a baleset miatt szedett gyógyszerek hatása lenne. Kifogásolta, hogy a gyógyfürdők látogatási költségének rendszeres felmerülte nem igazolt, így járadékként nem tartotta megítélhetőnek. Vitatta a mellékállásból szerzett kiesett jövedelem járadékként megállapítását. Véleménye szerint jövedelemnek, amelyre jogot lehet alapítani csak az Szja szerinti adózott jövedelem tekinthető, és csak az adózott és ezáltal igazolható jövedelem szolgálhat a járadék alapjául. Kifogásolta a mellékjövedelem alapjának megállapítását is figyelemmel a tanúvallomásokra és a felperes előadására. Így vitatta a mellékállásra megítélt járadék jogalapját, bizonyítottságát és összegszerűségét. Utalt arra is, hogy a felperes saját előadása szerint is a balesetet követően több jövedelemmel rendelkezik, mint a balesetet megelőzően, így ennek okán is jogosulatlan a keresetpótló járadék megítélése.

A fellebbezések az alábbiak szerint részben alaposak.

A kártérítési felelősség jogalapjának fennállása és az alperes térítési kötelezettsége nem volt vitatott.

A fellebbezéssel támadott egyes kártételek vonatkozásában a másodfokú bíróság az alábbi álláspontot foglalta el:

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg a tényállást, azt a másodfokú bíróság a felperes fellebbezésében foglaltakra figyelemmel azzal egészíti ki, hogy a felperes a 2002. szeptember 8. napján kiállított bizonyítvány szerint személy- és vagyonőr szakképesítést szerzett és azzal pontosítja, hogy a felperes személyes előadása alapján a felperes a betanított varrónőként dolgozott 17 éven át.

A felperes által a fellebbezésében előadott egyéb észrevételek nem relevánsak (a felperes fiával kapcsolatban), illetve az orvosszakértői véleményen nyugvó ténymegállapítások vitatása az egyes kártételek körében kerülnek értékelésre.

- Egyszeri költségterítés:

Az e jogcímen előterjesztett kereseti követeléseket elbíráló elsőfokú ítélet kizárólag az edzőpadra és a ruhatár cserére megítélt rendelkezés vonatkozásában volt az alperes által fellebbezéssel támadott.

Az orvosszakértői vélemény alapján a felperes a perbeli balesetben a jobb combcsont térdizületi végének törését szenvedte el, amellyel okozati összefüggésben a térdizületben elfajulás alakult ki, és a felperes baleseti maradványállapotában az ízületben a hajlítás korlátozott, a comb és fartájék izomzata sorvadt, a jobb alsó végtag 1 cm-rel megrövidült, a felperes járása bicegő jellegű, a guggolás nagyfokban nehezített, tartósan állni, járni, lépcsőn menni nem tud, tartósan munkát végezni nem képes. A szakértő az elhízást csak áttételesen, a tartósan fennálló mozgáskorlátozottság alapján hozta összefüggésbe a felperes baleseti állapotával. A felperes baleseti állapota az alsó végtagjainak rendszeres

karbantartását indokolja, amelyre elsődlegesen a teremkerékpár szolgál és nem a más, balesettel nem érintett testrész edzésére szolgáló edzőpad. Az orvosszakértői vélemény alapján a felperes elhízása nem hozható közvetlen okozati összefüggésbe a perbeli balesetével, így a fogyás szükségessége nem alapozza meg a teremkerékpárt meghaladó további ingóság, az edzőpad beszerzésének indokoltságát, figyelemmel arra is, hogy maga a teremkerékpáron végzett testmozgás is szolgálja a fogyást. Az alperes a teremkerékpár költségét nem tette vitássá. Mindezek alapján a másodfokú bíróság megítélése szerint az edzőpad beszerzésének költsége nem tekinthető a balesettel okozati összefüggésben felmerült indokolt és szükséges költségnek, így azt a felperes alappal nem érvényesíthette.

Az egyszeri ruhatár-csere költségét az elsőfokú bíróság a felperes mozgáshiányos életmódja miatti elhízására alapította. Az orvosszakértői vélemény a felperes elhízását csak áttételesen hozta összefüggésbe a balesettel. Ugyanakkor a felperes baleseti sérülései, a többszöri műtétek és baleseti maradványállapota is indokolta újabb ruhák beszerzését. Az elsőfokú bíróság mérlegeléssel állapította meg a ruhatár-csere költségét. A felperes állapota a műtéteket követően 2006. év második felére tekinthető kialakultnak, így a balesettől ez időpontig érvényesült árviszonyokra is figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított összegszerűség sem tekinthető eltúlzottnak.

- Költségtérítési járadékigény:

A felperes fellebbezése az e jogcímen belül érvényesített valamennyi kártétel vonatkozásában a kereset szerinti marasztalást kért azzal, hogy a gyógyfürdők látogatása címén érvényesített összeg megállapítását 2004. júliusától kéri. A felperes az elsőfokú eljárás utolsó tárgyalásán módosított keresetében a költségtérítési járadékigényét összesen havi 30.000 forintban jelölte meg.

Az alperes kizárólag a gyógyfürdők látogatása járadék vonatkozásában támadta e körben az elsőfokú ítéletet és ezen igény elutasítását kérte.

A másodfokú bíróság e fellebbezési kérelmekhez kötötten bírálta el a fellebbezés megalapozottságát.

A felperes közlekedési költség címén havi 5.000 forintban jelölte meg járadékigényét, az elsőfokú bíróság figyelemmel arra, hogy 2 évre az alperes megtérítette a felperes közlekedési költségét, 2006. szeptembertől véghatáridő nélkül havi 5.000 forintot, azaz a felperes keretével egyező összeget ítelt meg.

A Pp. 215. § szerinti kereseti kérelemhez kötöttségre is figyelemmel így a felperes fellebbezési kérelme nem volt alapos.

A többlet fűtés, világítás költségre a felperes 10.000 Ft járadékigényt jelölt meg, amelyből az elsőfokú bíróság a felperes kórházi tartózkodását elszámolva 2004. július 1-től havi 5.000 forintot ítelt meg. A felperes e jogcímen csak azon többletköltségét érvényesítheti, amely a balesettel okozati összefüggésben felmerült többlet otthon tartózkodásából ered. Az otthon tartózkodás többlet világítást és

fűtést eredményez, de nem jelenti azt, hogy korábban amíg a felperes dolgozott és nem tartózkodott egész nap otthon nem kellett fűtenie. Az elsőfokú bíróság a felperes által csatolt számlákat bizonyítékként értékelte. A felperes által lakott épület méretét és abban elhelyezkedő helyiségeket is figyelembe véve az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapított összegszerűség megváltoztatására a másodfokú bíróság nem látott kellő alapot.

A gyógyfürdő látogatására az elsőfokú bíróság 2006. szeptemberétől havi 5.000 Ft járadékot ítélt meg. A felperes a keresetében havi 5.000 forintban jelölte meg e jogcímen járadék igényét. A fellebbezésében ehhez képest összegszerűen a Pp. 247. § (1) bekezdésének korlátai között nem emelte fel keresetét, így a fellebbezését kizárólag a 2004. júliustól történő igényérvényesítés alapján bírálta el a másodfokú bíróság. Az alperes fellebbezése elutasításra irányult.

Az igazságügyi orvosszakértő a felperes baleseti állapotával összefüggésben a gyógyfürdő igénybevételét indokoltnak tartotta. A felperes személyes előadása és a tanúvallomások alapján tényként állapítható meg, hogy a felperes gyógyfürdőbe szokott járni. Mindezek alapján az, hogy a felperes rászorul és adott rendszerességgel gyógyfürdői szolgáltatást igénybe vesz, megállapítható. A rendelkezésre álló adatok alapján arra azonban nem vonható következtetés, hogy a felperes ténylegesen milyen gyakorisággal jár gyógyfürdőbe és ebből milyen mértékű a társadalombiztosítás által térített, illetve annak körén kívül eső igénybevétel és így a felmerült költsége. Az orvosi adatok szerint a felperes 2004. októberében rehabilitációs kezelésen vett részt, majd 2006. májusában műtéten esett át, amelynek következtében még 2006. júliusában is támbottal közlekedhetett, amelyekből következően több hónapon keresztül akadályozott volt a gyógyfürdő látogatásában. Mindezeket mérlegelve az elsőfokú bíróság által 2006. szeptembertől megállapított járadék megalapozott és annak mérlegeléssel megállapított összegszerűségének megváltoztatására sem volt kellő indok.

A gyógyszerköltségre alapított és megítélt járadék tekintetében a felperes fellebbezése nem alapos.

Az orvosszakértői vélemény a fájdalomcsillapító szedését a balesetet követő 2. évtől időnként tartotta indokoltnak, míg az elhízást csak áttételesen tartotta balesettel összefüggésbe hozhatónak. Így ez utóbbival kapcsolatos fellebbezésben már részletezett költségek megtérítésére alappal igényt nem tarthat. A felperes az elsőfokú eljárásban e járadékigényt ortopéd cipő szükségességére és költségére nem alapította. Az ortopéd cipő a gyógyszerköltség fogalma alá nem vonható. A felperes a fellebbezésében is csak hivatkozik az ortopéd cipő költségére, azonban ennek ténybeli és jogi alapjára a Pp. 247. § (1) bekezdésének korlátai között keresetét nem emelte fel. Így az ortopéd cipő nem képezheti a gyógyszerköltség járadékra vonatkozó fellebbezés alapját. A műfogsor rögzítő ragasztó indokoltságát a felperes nem bizonyította. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság által gyógyszerköltségre megítélt járadék felemelésére alap nem volt.

A másodfokú bíróság megjegyzi, hogy a felperes a fellebbezésében a költségtérítési járadékoknál utalt arra, hogy a felperes az otthoni munka tekintetében segítségre

szorul és „mindenképpen indokolt volna e jogcímen is megítélni 3-5 ezer forintot havonta”. A felperes az elsőfokú eljárásban ilyen jogcímen járadék igényt nem terjesztett elő. A fellebbezési nyilatkozata tartalma alapján nem volt új keresetnek sem tekinthető, mivel határozott kérelmet az igényérvényesítésre és az alperes marasztalására nem tartalmazott. (Pp. 121. § (1) bekezdés e) pont, 247. § (1) bekezdés b) pont ). Mindezen túlmenően a fentiekben elbírált költségtérítési járadékok körében eltérő jogi alapja folytán nem volt értékelhető. A másodfokú bíróság ezért a felperes ezen fellebbezési nyilatkozatát érdemben elbírálni és figyelembe venni nem tudta.

- Jövedelempótló járadék:

A felperes összesen havi 50.000 Ft megítélését kérte e jogcímen a módosított keresete szerint.

A felperes a fellebbezésében a keresete szerinti marasztalást kért, míg az alperes az elsőfokú bíróság által a mellékállás, alkalmi munka alapján 2004. január 1-től megítélt havi 30.000 Ft lejárt és jövőbeni járadék vonatkozásában támadta az ítéletet elutasítást kérve.

A Ptk. 356. § (1) bekezdés szerint akinek munkaképessége baleset folytán csökken, csak akkor követelhet járadékot, ha a baleset utáni keresete (jövedelme) a baleset előtti keresetét, neki fel nem róható okból nem éri el. A (2) bekezdés értelmében a balesetből eredő munkaképtelenség vagy munkaképesség-csökkenés esetében járadékként z elmaradt keresetnek (jövedelemnek) a társadalombiztosítási ellátásokkal csökkentett összegét kell megtéríteni.

A Ptk. 357. § (1) bekezdésében rögzített általános elv szerint a jövedelemkiesést a balesetet megelőző egy évben elért rendszeres kereset (jövedelem) havi átlaga alapján kell meghatározni.

A Ptk. 357. § (1) és további bekezdései a Pk 45. és 46. számú állásfoglalásokra is figyelemmel meghatározza a keresetveszteség számításának módját. Így a felperes jövedelemveszteségének számítására is ezen rendelkezések az irányadók.

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja) 1. § (3) bekezdése általános elvként kimondja, hogy a magánszemély minden jövedelme adóköteles. Ettől eltérő szabályt, az adóból kedvezményt a kivételes célok érdekében - e törvény alapelveinek figyelembevételével - csak törvény állapíthat meg. Az Szja 2003. január 1-től hatályos és ezt követően megszerzett jövedelemre és keletkezett adókötelezettségre alkalmazandó 2. § (4) bekezdése teljes körű adókötelezettséget ír elő akkor, amikor kimondja, hogy a belföldi illetőségű magánszemély adókötelezettsége összes bevételeire kiterjed. A 2004. január 1-től hatályos 4. § (1) bekezdés szerint jövedelem a magánszemély által az adóévben bármilyen címen és formában megszerzett bevétel egésze, vagy az e törvényben elismert költségekkel csökkentett része vagy annak e törvényben meghatározott hányada. Az Szja korábbi és jelenlegi rendelkezései is meghatároztak adómentes bevételeket, amelyekbe sem korábban, sem jelenleg nem tartoztak az olyan jövedelmek, amelyekre a felperes a fellebbezésében mint baleset előtti jövedelmére hivatkozott.

Mindezen rendelkezések alapján a baleseti járadék alapjául szolgáló jövedelem és így a jövedelemveszteség számításánál figyelembe vehető jövedelem csak az olyan jövedelem lehet, amely vonatkozásában, az Szja hatálya alá tartozóan a magánszemély adókötelezettségét teljesítette. Az általános adókötelezettség elvéből következően olyan jövedelem, amely be nem jelentett munkából származott nem képezheti a keresetveszteség alapját és így járadékigényt sem alapozhat meg. E körben annak nincs relevanciája, hogy az alkalmi munkáltató hibájából vagy milyen más okból nem történt meg a munkát végző bejelentése, tekintettel arra, hogy az adókötelezettség a munkát végzőt is terheli.

A felperes a főállása mellett szabadideje terhére magánháznakál és kertészetben végzett munkájából származó jövedelme után bizonyítottan nem adózott, az adóbevallást e munkákból származó jövedelme után nem terjesztett elő. A már kifejtettek alapján így e munkákból származó jövedelme elvesztésére alapított járadékigénye nem alapos. Ebből következően a másodfokú bíróságnak az összecszerűség kérdésében, amelyre az alperes másodlagos fellebbezése is részletes támadást tartalmazott, állást nem kellett foglalnia.

A felperes a balesetet megelőzően takarítóként dolgozott, melyből igazolt jövedelme. Így a jövedelemveszteség számításánál a Ptk. 357. § (1) bekezdés alapján e jövedelme az irányadó. A felperes saját előadása szerint is azonban e jövedelméhez képest jelenleg több jövedelemmel rendelkezik, melyből következően a balesetet követően a jelen időpontig jövedelemvesztesége nem állapítható meg.

Tény, hogy a felperes a balesetet megelőzően elvégezte a személy- és vagyonőr tanfolyamot és ilyen szakképesítést szerzett.

A Ptk. 357. § (4) bekezdés alapján a keresetveszteség (jövedelemkiesés) megállapításánál figyelembe kell venni azt a jövőbeli változást is, amelynek meghatározott időpontban való bekövetkezésével már előre teljes bizonyossággal lehet számolni.

Önmagában egy tanfolyamon való részvétel és képesítés megszerzése nem nyújt alapot a fentiekől eltérő járadékalap figyelembe vételére. A baleset után évekkel keletkezett 2008. március 17. napján kelt nyilatkozat alapján nem állapítható meg teljes bizonyossággal, hogy a felperest ténylegesen a próbaidő lejártát követően, figyelemmel felperes baleset előtti egészségi állapotára is, alkalmazta volna egy őrző-védő kft őrző-védő munkakörbe. Így e jövedelem figyelembe vételére nem volt mód.

A felperes nem bizonyította, hogy a kert műveléséből származóan is jövedelemkiesése keletkezett. A tanúvallomások sem támasztották alá, hogy a felperes a terményeket értékesítette és abból ténylegesen jövedelme származott, így ez sem volt figyelembe vehető a jövedelemveszteség számításának alapjául.

A felperes által hivatkozott forint gyengülés, a nyugdíj és egészségügyi rendszer jövőbeni tervezett átalakítása, a támogatások csökkenése ugyancsak nem alapozza meg a felperesi követelést.

Mindezek alapján a felperes e jogcímeken nem bizonyította jövedelemvesztését, így a jövedelempótló járadék megfizetésére irányuló keresete nem megalapozott.

- Nem vagyoni kár:

A fellebbezési eljárásban a felperes fellebbezése folytán a nem vagyoni kár összege volt a vitatott.

A nem vagyoni kár pénzbeli térítési kötelezettséget jelent. A Ptk. 360. § (1) bekezdés alapján a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes. A Ptk. 301. § (1) bekezdés szerint pénztartozás esetében a kötelezett a késedelembe esés időpontjától kezdve akkor is köteles kamatot fizetni, ha a késedelmét kimenti.

A felperes kára, személyhez fűző jogának sérelme a baleset napján bekövetkezett. A felperes állapotában ezt követően lényeges változás nem állt be, állapota kialakult, abban javulás nem várható. A baleset időpontjától az elsőfokú ítélet meghozatalának időpontjáig az értékviszony tekintetében sem következett be nagymértékű változás. Mindezek alapján nincs indok a fenti jogszabályi rendelkezésektől való eltérésre, amelynek következtében a nem vagyoni kár összecszerűségének megállapításakor a károkori élet- és értékviszonyokat kell figyelembe venni. A másodfokú bíróság utal arra, hogy az elsőfokú bíróság ténylegesen nem is adta indokát, hogy milyen tényekre alapítva indult az ítélelhozatali ár- és értékviszonyokból a nem vagyoni kár összecszerűségének megállapítása során.

A közösségben élő felperest a baleset negyvenedik életévét követően érte. A balesettel okozati összefüggésben több műtéten esett át, baleseti egészségkárosodása 40%, míg egyéb megbetegedései folytán az összszerűzeti 53%. Baleseti maradványállapotából következően tartósan munkát végezni nem képes, tartósan állni, járni, lépcsőn menni nem tud, a balesetből eredő mozgáskorlátozottsága, végtagrövidülése folytán a mindennapi élettevékenységekben jelentősen korlátozott. A felperes személyes előadása és a tanúvallomások alapján az is tényként megállapítható volt, hogy a felperes személyiségében, a környezetéhez való viszonyulásban is jelentős változást okozott a baleset. A felperes a baleset előtt tevékeny ember volt, azonban a baleset miatt mindazt a tevékenységet, amelyet főként a munkájában élt meg elvesztette és így a közösségben való részvétele is alapvetően megváltozott. A felperes a balesetet megelőzően nem sokkal létesített élettársi kapcsolatot, így e kapcsolat megszűnése annak rövid idejére is figyelemmel egyéb adat hiányában nem vehető olyan nagy súllyal figyelembe, mint amelyre a kereset és a felperesi fellebbezés rámutatott. A felperest ért hátrányként ugyanakkor a másodfokú bíróság nem tartotta értékelhetőnek, hogy a felperes felnőtt gyermekének nincs munkalehetősége és a felperes eltartásában él.

A fentieket és a mindebből következő hátrányokat a baleset, azaz 2003. decemberi élet- és értékviszonyok alapján mérlegelve a másodfokú bíróság - a felperes követelését erősen eltúlzottnak találva - 5.000.000 Ft nem vagyoni kárt látott megállapíthatónak. Az alperes 2.500.000 Ft teljesítését elszámolva, így az alperes 2.500.000 Ft megfizetésére köteles.

A késedelmi kamat objektív jogkövetkezmény, így az alperes köteles a baleset időpontjától a Ptk. 301. § (1) bekezdés szerinti - időközben módosult rendelkezésére is figyelemmel - a késedelmi kamat megfizetésére is a nem vagyoni kárösszeg után.

Az elsőfokú bíróság a kamatfizetésről egyebekben a Ptk. 360. § (1) bekezdés és 301. § (1) bekezdés alapján figyelemmel az egyes kártételek felmerülésének időpontjára helytállóan döntött, annak megváltoztatására kellő alap nem volt.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében részben megváltoztatta, a az egyszeri költségtérítés címén megítélt tőkeösszeget a az edzőpad 31.700 forintos értékével leszállította 256.900 forintra, a nem vagyoni kárra megítélt 1.500.000 forintot 2.500.000 forintra felemelte és kötelezte az alperest ezen tőkeösszeg után a késedelmi kamat megfizetésére. A lejárt egyösszegű keresetpótló járadék címén megítélt 1.860.000 Ft és kamata, valamint a 2009. március 1-től megítélt havi bruttó 30.000 Ft keresetpótló járadék vonatkozásában az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a keresetet e vonatkozásban teljes egészében elutasította..

Az elsőfokú bíróság az így módosult pernyertesség pervesztesség arányára is figyelemmel a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján helytállóan döntött a perköltség viseléséről ezért azt a másodfokú bíróság nem érintette és mindezeket meghaladóan az ítéletet helybenhagyta.

A felperes nagyobb részben pervesztes lett, ezért a Pp. 81. § (2) bekezdés alkalmazására alap nem volt és így a fellebbezési perköltség viseléséről a másodfokú bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján határozott. Ezen belül az ügyvédi díjat a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) (5)(6)bekezdés és 4/A. § (1) bekezdés alapján állapította meg figyelemmel a magas pertárgy értékhez képest a fellebbezési eljárásban a kifejtett ügyvédi tevékenységre.

A per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetékről az 1990. évi XCIII. tv. 74. § (3) bekezdés alapján alkalmazandó 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdés szerint határozott a pernyertesség pervesztesség aránya alapulvételével.

, 2009. május 21.

. Lizák Tibor sk.  
a tanács elnöke

. Merőtey Anikó sk.  
előadó bíró

Ráczné Dr. Gohér Angyalka sk.  
bíró

A kiadmány hitelül:

Réczi Imréné  
bíróági ügyintéző